

Gwers 8 – Côt arbennig Joseff

Nodiadau Cefndir i'r Athro

Genesis 37:1–11

Yn dilyn ei weithredoedd twyllodrus, ffodd Jacob o'i gartref a theithiodd tua Haran lle'r oedd ei ewythr Laban yn byw. Ar y ffordd, cafodd brofiad ysgytwol. Roedd wedi gorwedd i gysgu yn yr awyr agored, gyda charreg yn obennydd a chafodd freuddwyd. 'Breuddwydiodd ei fod yn gweld ysgol wedi ei gosod ar y ddaear, a'i phen yn cyrraedd i'r nefoedd, ac angylion Duw yn dringo a disgyn ar hyd-ddi' (Genesis 28:12). Clywodd Dduw yn dweud wrtho, 'Myfi yw'r Arglwydd, Duw Abraham dy dad, a Duw Isaac' (Genesis 28:13a). Ail adroddir y cyfamod gan Dduw (Genesis 28:13b–14). Roedd y profiad yn drobwynt yn hanes Jacob – byddai'n troi ei gefn ar fywyd twyllodrus ac yn ymddiried yn Nuw. Gosododd y garreg a fu'n obennydd iddo yn golofn a thywallt olew drosti a dweud, 'Mor ofnadwy yw'r lle hwn! Nid yw'n ddim amgen na thŷ i Dduw, a dyma borth y nefoedd' (Genesis 28:17). Galwodd y lle yn Bethel ac addawodd os cai ei gadw'n ddiogel a'i arwain i dŷ ei dad, byddai'r Arglwydd yn Dduw iddo (Genesis 28:20:22).

Cafodd Jacob noddfa yn Haran gyda'i ewythr, Laban, ac yno, syrthiodd mewn cariad â Rachel ond fe'i twyllwyd a phriododd ei chwaer hŷn, Lea; yr ail fab a dwyllodd i fod yn gyntaf, yn cael ei dwyllo ac yn priodi'r ferch gyntaf–anedig yn hytrach na'r ail–anedig! Ganwyd chwech o feibion i Lea a Jacob; dau o feibion i Rachel a Jacob; dau o feibion i Jacob a Bilha, morwyn Rachel, a dau o feibion i Jacob a Silpa, morwyn Lea (Genesis 35:23–26). Rachel oedd hoff wraig Jacob, a'u dau fab, Joseff a Benjamin, oedd ei ffefrynnau.

Gall ffafriaeth, yn aml iawn, arwain at ganlyniadau enbyd. Roedd Joseff yn hel straeon am ei hanner brodyr, Dan, Nafftali, Gad ac Aser, i'w dad. Gwnaeth Jacob wisg laes, neu wisg o frodwaith addurniadol, i Joseff. Dechreuodd Joseff freuddwydio breuddwydion hunan-ddyrchafol, gyda'r dehongliad y byddai holl aelodau'r teulu yn ymgyrnu o'i flaen. Proffwydoliaethau oedd y breuddwydion, ond problem fwyaf Joseff oedd diffyg doethineb a synnwyr cyffredin yn ei ymwneud â'i deulu. Enynnodd agwedd falch Joseff genfigen yn ei frodyr tuag ato.

Y Patriarchiaid

Ceir sawl cyfeiriad yn y Testament Newydd at Y Patriarchiaid, sylfaenwyr neu gyn-dadau'r genedl Iddewig, Abraham, Isaac a Jacob (gweler Mathew 22: 32 ac Actau 3:13). Ychwanegir hefyd feibion Jacob (Actau 7:7,8).

Meibion Jacob a ddeuddeg llwyth Israel

Rhoddwyd enwau meibion Jacob ar ddeuddeg llwyth Israel. Oherwydd y modd y bu i Simeon a Lefi ddial ar dreiswyr eu chwaer Dinah, difeddianwyd Simeon o'i etifeddiaeth (Genesis 34 a 49:7), ac aeth Lefi yn urdd offeriadol.

Siaced Joseff

Yn y gorffennol, ystyrid mai ystyr y gair Hebraeg **pas** oedd siaced wedi ei gwneud o ddarnau amryliw, a dyna sail 'siaced fraith' y Beibl Cysger-Lân. Bellach tybir ei fod yn cyfeirio at wisg oedd yn cyrraedd at y fferau, a dyna sail 'gwisg laes' yn y Beibl Cymraeg Newydd (gweler 'Hen Destament 1988– Cydymaith i'r Cyfieithiad Newydd' – Gwilym H Jones.)

Beth gafodd Joseff gan ei dad? Lliwia'r siapau neu ludo papur sgleiniog ar y gôt i'w haddurno. Roedd brodyr Joseff yn flin am ei fod wedi cael rhywbeth mor arbennig gan eu tad - doedden nhw ddim yn hoffi Joseff o gwbl.

O Dduw, ambell waith rydym yn flin ac mae'n anodd bod yn garedig o hyd. Helpa ni bob amser i fod yn garedig. Amen.

Gwers 8 – Cot arbennig Joseff

Joseff a'i frodyr | Beibl Newydd y Plant tud. 34

(Genesis 37)

Gwers 8

Côt Arbennig Joseff

BEIBL GWEITHGAREDD Y PLANT DAN 7 oed

Côt arbennig Joseff tud 38

BEIBL GWEITHGAREDD Y PLANT DROS 7 oed

Brodyr yn cenfigennu Joseff tud 38

BEIBL LLIW STORI DUW

Mab arbennig Jacob tud 37

BEIBL BACH STORI DUW

Y tywysog oedd yn fodlon maddau tud 76

BEIBL NEWYDD Y STORIWR

Joseff y breuddwydiwr tud 22

BEIBL LLIW Y PLANT

Breuddwyd Joseff tud 57

BEIBL NEWYDD Y PLANT

Joseff a'i frodyr tud 34

BEIBL BACH I BLANT

Y Brodyr Cas tud 74

Y BEIBL I BLANT mewn 365 o storïau

Joseff y bachgen Helynt gartref tud 43

BEIBL LLIW Y TEULU

Breuddwydion Joseff tud 30
Gwerthu Joseff tud 31

Amser Chwarae

Bydd angen amrywiaeth o ddillad mewn bag, dylid cynnwys dillad sy'n perthyn i berson penodol, e.e. het plismon, adenydd tylwyth teg, ffedog mam, a chwaraewr CDd.

Eisteddwch mewn cylch gyda'r bag o'ch blaen. Esboniwch wrth y plant eich bod yn mynd i chwarae gêm gwisgo i fyny. Byddwch yn pasio'r bag o amgylch y cylch a bob tro bydd y gerddoriaeth yn distewi bydd y person sy'n dal y bag yn estyn rhywbeth o'r bag ac yn ei wisgo. Parhewch i chwarae nes bod pawb wedi cael sawl eitem i'w gwisgo. Trafodwch beth mae'r plant yn eu gwisgo. Nodwch yr eitemau sy'n perthyn i rywun arbennig, e.e. "Edrychwch ar esgidiau Dion. Pwy sy'n gwisgo esgidiau fel hyn?" Esboniwch y byddwn yn clywed hanes am rywun a gafodd ddillad arbennig yn ein stori wir o'r Beibl heddiw.

Amser Stori

Bydd angen Tedi a 'chôt liwgar' iddo.

Dechreuwch trwy ofyn i'r plant a ydynt wedi cael dillad newydd yn ddiweddar. Gofynnwch i un o'r plant sydd â brawd neu chwaer sut maent yn teimlo os bydd eu brawd/chwaer yn cael rhywbeth newydd a dydyn nhw ddim? Sut oedd Joseff yn teimlo i gael côth mor arbennig gan ei dad? Gwisgwch y Tedi yn ei 'gôt'. Esboniwch wrth y plant fod brodyr Joseff yn anhapus iawn oherwydd nad oeddent wedi cael côth arbennig gan eu tad. Esboniwch pa mor flin yr oeddent a sut y bu iddynt benderfynu cael gwared ohono. Trafodwch sut byddai Joseff yn teimlo o ddeall nad oedd ei frodyr yn ei hoffi. Trwy'r cyfan, roedd Duw yn edrych ar ôl Joseff.

Gweddi

Meimiwch ddigwyddiad cyfarwydd i'r plant sy'n digwydd bob dydd/yn aml, e.e. brwsio dannedd, darllen llyfr, cysgu, bwyta. Ar ôl i'r plant ddyfalu eich meim, gofynnwch iddynt "Pwy sydd yn gofalu amdanom pan fyddwn yn.....?" gan eu hannog i weiddi'r ateb "Duw." Cyn mynd ymlaen i'r meim nesaf, adroddwch weddi syml, "Diolch Dduw am edrych ar fy ôl pan fyddaf yn cysgu." Efallai byddai'r plant yn hoffi gwneud meim eu hunain a gallwch weddio yn yr un modd.

Crefft

Llyfr Crefft tud. 38, 39

Adnoddau Ychwanegol

Crefft

Llyfr Crefftau Stori Duw i blant dan 5 oed t. 38, 39

Gwerslyrau Golau ar y Gair

Joseff yn yr Aifft

Tafleini gwefan amserbeibl.org

Cyfres B - Joseff

Cyfres DVD Stori Duw

Stori 7: Joseff y Bruddwydiwr

Stori 8: Joseff a Brenin yr Aifft

Cwis a Chwilair

Llyfr Cwis Cynta i Ateb, tud 272

Cyfres PowerPoints Beibl Bach i Blant

Cyflwyniad 8: Y Brodyr Cas

Cyflwyniad 9: Joseff a'r Brenin

Powerpoint ar wefan visionforchildren.co.uk

Hanes Joseff

Llyfrau Stori

Ffwrdd â thi, frawd bach 1.25

Joseff a'i Freuddwydion 75c

